

Skole for alle

Strategi for et fælles skolevæsen
i Albertslund Kommune 2012-22

Albertslund Kommune

Skole for alle

Strategi for et fælles skolevæsen i Albertslund Kommune 2012-22

Tekst: Marianne Klöcker sammen med Lene Zacharias, Karen Højgaard Madsen, Kenneth Kjær Jensen, Gudrun Hammer og Louise Sjøgren

Styregruppe: Lars Søndergaard, Susanne Kremmer, Bente Larsen, Mogens Mathiesen, Claes Hjort, Jette Runchel, Marianne Klöcker

Foto: Bruno Agerholm og Erling Borre

Logo: Anna K. Jepsen

Oplag: 1000 eks.

Layout og tryk: Eks-Skolens Trykkeri Aps

Indhold

Forord.....	5
Indledning.....	7
Strategiens opbygning	9
Afsnit 1 – Børne- og læringssyn	
Fundamentet.....	13
De voksne.....	17
Afsnit 2 – Overordnet målsætning	
Overordnet målsætning.....	21
Afsnit 3 – Faglighed for alle	
TEMA: Naturfag.....	23
TEMA: Sprogforståelse og læsning	29
Afsnit 3 – Fællesskab for alle	
TEMA: Fællesskab for alle.....	35
Afsnit 3 – Fuld fart fremad for alle	
TEMA: Fuld fart fremad – for alle.....	39
Afsnit 4 – Tværgående emner	
Evalueringskultur og evaluering	43
Inklusion.....	45
Afsnit 5	
Oversigt over politikker og strategier.....	47
Kompetenceudvikling.....	49
Oversigt over indsatser.....	50
Forskning og opfølgning.....	53
Noter.....	54

Vores politiske målsætninger i 2017 er:

- » at alle børn og unge oplever medbestemmelse i deres hverdag i skolen
- » at alle børn og unge er glade for at gå i skole og mindst 96 % af alle elever er integreret i almen-skolen i hele eller dele af undervisningstiden
- » at IT er fuldt integreret i alle fag
- » at 85 % af vores unge gennemfører en ungdoms-uddannelse

Vores politiske målsætninger i 2022 er:

- » at alle børn kan læse, når de går ud af 2. klasse
- » at alle unge i 9. og 10. klasses matematik, engelsk og dansk fagligt præsterer svarende til landsgennemsnittet ved folkeskolens afgangsprøver
- » at tosprogede og etnisk danske elever præsterer på samme niveau
- » at antallet af dygtige elever ligger på niveau med landsgennemsnittet
- » at 90 % af vores unge gennemfører en ungdomsuddannelse

Forord

Folkeskolen er en af vores vigtigste samfundsinstitutioner. Her dannes og uddannes vores børn og unge. Her lægges fundamentet for de ressourcer, fremtidens samfund rummer. Her mødes børn, forældre, lærere og pædagoger på tværs af kulturelle, etniske, sociale, økonomiske og uddannelsesmæssige forskelle. Folkeskolen er med andre ord med til at sikre sammenhængskraften i vores samfund.

Derfor er det så afgørende for os, at folkeskolen med professionalisme, faglig dygtighed og stærke relationer både mellem børn og voksne og de voksne imellem skaber afstøttet for, at vores børn står på tæer og får mulighed for at udfolde deres fulde potentiale.

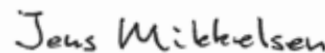
Vi har lavet en skolestrategi, som tegner perspektivet for den udvikling, vi ønsker i folkeskolen de næste 10 år. Vi sætter høje mål: Vi vil se Danmarks bedste folkeskoler udfolde sig i Albertslund – folkeskoler, som når bedre resultater end »det forventelige«. Vi ønsker at gøre op med, at socioøkonomiske forklaringsmodeller sætter grænser for de mål, vi tør sætte os. Vi ønsker at gøre op med, at vores forventninger til vores børn og unge styres af deres baggrund. En god folkeskole er den lige vej til et godt liv, og vi – politikere, ledere, lærere og pædagoger - skal gøre vores yderste for, at vores børn og unge får de bedst mulige sociale, faglige og personlige forudsætninger for et godt liv, hvor de kan klare sig i konkurrencen med unge fra resten af verden i et højteknologisk og internationalt samfund. De særligt dygtige skal også udfordres, selvom de allerede understøtter den overordnede målsætning og gennemfører en ungdomsuddannelse. Skolen skal tilbyde faglige udfordringer for alle.

Det stiller store krav. Derfor sætter vi ind med kompetenceudvikling rettet mod lærere og pædagoger, og vi skaber mulighed for, at forskningen følger med i vores udvikling, så vi hele tiden øger vores viden og styrker læringsmiljøet i et interaktivt samspil mellem forskning og praksis.

Vi har en folkeskole befolket med dygtige lærere, pædagoger og ledere. Vi har en skole fyldt med 100% egnede og dejlige børn og unge. De er forskellige. De lærer og opfatter forskelligt. De kan noget forskelligt. Så opgaven er at møde dem, hvor de er, udfordre dem og hjælpe dem til at finde netop deres særlige kompetencer og deres vej. Vi ønsker at være ambitiøse på vores børn og unges vegne, og vi ønsker at skabe en ramme, som giver dem de bedste muligheder. Med et aktivt samspil mellem forældrene, de professionelle og politikerne er vi sikre på, at vi kan lykkes.

Steen Christiansen
Borgmester

Jens Mikkelsen
Formand for Børne- og Undervisningsudvalget

»Jeg kan godt lide at komme over i skolen, fordi jeg tænker »yes«, jeg skal over til mine venner – og jeg har savnet dem«

Om motivation. Citat fra 5. klasse.

Indledning

Skolestrategien »Skole for alle« er en strategi for udvikling af folkeskolen over de næste 10 år. Målet er at skabe en bedre folkeskole – en skole som i højere grad end i dag er i stand til at sikre, at børn og unge, som har gået i skole i Albertslund, - hvad enten det er på Brøndagerskolen, Handbjerghus, Ungdomsskolen, Det 10. element eller i en af de almene folkeskoler - bliver i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse og skabe sig et godt liv.

En bedre folkeskole handler om mange ting – også skolestrukturer. Derfor har Albertslund Kommune igennem de seneste fire år arbejdet med videreudvikling af skolestrukturen. Der er skabt store skoler med mulighed for faglig specialisering, skoledistrikterne er ændret bl.a. for at opnå en så differentieret elevsammensætning som muligt under hensyntagen til bopæl, lov om skoledistrikter og skolestørrelser. I indskolingen fra 0.-3. klasse er der etableret en ordning med inddragelse af pædagoger fra SFOen i undervisningen, således at der er to voksne i klasserne i mindst 10 timer pr. uge og 20 timer i børnehaveklasserne. Målet er at skabe et bedre undervisningsmiljø for alle børn og en sammenhæng mellem skole og SFO båret af personlige relationer. Med den nye skolestruktur er der etableret ledelsesteam, som har ressourcer til både at varetage den strategiske ledelse og den løbende dialog om pædagogik og læring med medarbejderne.

Med denne skolestrategi ønsker vi at flytte os fra det organisatoriske – rammerne og strukturerne – til indholdet i folkeskolen. Vi ønsker at øge kvaliteten af undervisningen, og vi ønsker at forbedre børn og unges udbytte. Det gør vi ved at sætte fagligheden, trivslen og demokratiet i fokus.

I den første femårs periode sætter vi konkrete mål for udviklingen i sprogforståelse og læsning og for resultaterne i naturfag. Vi sætter også fokus på trivsel og demokrati. I den næste femårsperiode kan sprogfagene og de praktisk-musiske fag blive omdrejningspunktet for strategien. Vi ved ikke, hvordan kravene til folkeskolen udvikler sig i løbet af de næste fem år. Måske har vi fået en ny folkeskolereform, måske er der fag, som forsvinder og fag, som kommer til. Derfor sætter vi først mål for anden halvdel af strategiperioden, når vi kommer frem til 2016 med henblik på, at de konkrete tiltag kan igangsættes fra skoleåret 2017/2018. Man kunne fristes til at sætte ind i forhold til udviklingen i alle fag allerede i første fase. Det ville være en stor opgave, som er svær at løfte. Skolen er i mange sammenhænge en arena, hvor mange forskellige dagsordner, ønsker og krav

» Udskolingslinier

Udskolingslinier tilbyder unge fra 7.-9. klasse forskellige valgmuligheder, hvor fagområder som fx. naturfag har flere lektioner end nu.

hele tiden bringes i spil. Hvis vi skal gøre noget afgørende nyt, så fordrer det fokusering og prioritering. Det er denne strategi udtryk for.

En ny skolestrategi skabes ikke i et tomt rum. Der arbejdes allerede i dag målrettet med en række tiltag for at styrke fagligheden og trivslen i skolen. Der er spændende børnekulturaktiviteter og nytænkende og inspirerende undervisningsforløb. En bevægelsesstrategi er netop rullet ud sammen med en ambitiøs plan for styrkelse af arbejdet med IT og medier. Der arbejdes sideløbende med etablering af et ungecenter bestående af Ungdomsskolen og Det 10. Element som en del af et større campusmiljø. Dette skal medvirke til at styrke de unge, som har brug for ekstra støtte fagligt eller socialt for at kunne fortsætte i ungdomsuddannelserne. Skolestrategien »Skole for alle« skal samle de mange tiltag i skolen og sikre en koordineret plan for implementering. Og den skal sikre en målrettet og sammenhængende opfølgning på de initiativer, vi sætter i gang.

Strategien følges af konkrete indsatser gående på tilbud om moduler på diplomniveau eller liniefagsuddannelse specielt i naturfagene, opkvalificering i dansk som andetsprog og faglig læsning. Vi åbner også for udvikling af udskolingslinier, som kan omfatte både naturfag og måske nogle af de tredje verdenssprog, som børn og unge i netop vores kommune har særlige forudsætninger for at løfte, fordi mange er tosprogede. Som led i strategien ønsker vi at skabe et innovationsprojekt fokuseret på udviklingen af

Fremtidens skole. Vi ved ikke, hvordan denne skole skal se ud. Vi forestiller os, at den skal udvikles i et innovativt laboratorium, som involverer forskellige fagligheder og interesser, herunder både elever, professionelle, borgere, politikere og erhvervsliv.

Vi er klar over, at vi ikke »bare« skaber afsættet for indfrielsen af vores ambitioner på folkeskoleområdet gennem udviklingen af en strategi. Men vi tror på, at en fokusering af indsatsen koblet med en klart prioriteret kompetenceudvikling rettet mod lærere, pædagoger og skoleledere kan være med til at skabe en bedre skole og hæve niveauet for vores børn. Vi vælger at invitere forskningen indenfor i opfølgningen på vores strategi – en følgeforskning, som sikrer, at vi følger op på vores resultater samtidig med, at vi involverer og engagerer vores medarbejdere – lærerne og pædagogerne – i udviklingen af viden og dokumentation af praksis, således at forskningen kommer til at fremstå både som resultatopfølgning og som redskabet til pædagogisk udvikling blandt de professionelle.

Den ønskede effekt sikres ved, at alle oplever meningsfuldhed og naturligt tager ejerskab.

Det betyder blandt andet, at skolens ledelse skal være inspiratorer og igangsættere. De skal gå i front og drive udviklingen i dialog med de ansatte på skolen, med børnene og forældrene.

» Innovationsprojekt

Innovationsprojekt er et udviklingsprojekt, hvor mennesker med forskellig viden, fagligheder og erfaringer på tværs af uddannelsesbaggrund, etnicitet, køn og profession udvikler sammen.

Strategiens opbygning

Skolen er på en og samme tid et afrundet forløb i sig selv og en del af et større udviklingsforløb for det enkelte barn og den enkelte unge. Ved indgangen til skolen tages der afsæt i det fundament, som er blevet lagt i hjemmet og i dagtilbuddet. Og når skolen slutter, skulle grundlaget for videre uddannelse gerne være skabt i et berigende samspil mellem den unge, familien, kammeraterne og skolen. Gennemførelse af folkeskolen er ikke et mål i sig selv. Målet er, at man bliver i stand til at gå videre i uddannelsesverdenen og gennemføre en ungdomsuddannelse. Derfor har denne strategi som overordnet mål, at 90 % af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2022.

For at nå dette mål skal der sættes ind både i forhold til de faglige, de sociale og de personlige kompetencer. Alle er kompetencer, som er med til at understøtte strategiens overordnede mål.

Derfor har vi valgt at bygge vores strategi op omkring tre temaer, som hver især bidrager til, at vi kan nå målet om, at flere unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse¹:

- » Faglighed for alle
- » Fællesskab for alle
- » Fuld fart fremad - for alle

Temaerne dækker over de faglige områder naturfag og sprogforståelse/læsning, relationelle, sociale og personlige kompetencer. Kompetencerne uddybes i de følgende afsnit.

Strategiens opbygning kan illustreres på følgende måde:

OVERORDNET MÅLSÆTNING: I 2017 GENNEMFØRER 85 % EN UNGDOMSUDDANNELSE

Det fremgår af modellen på s. 9, at der er temaer og tværgående emner. De tværgående emner er evaluering og evalueringskultur samt inklusion. Fundamentet for det hele er vores børne- og læringssyn og de ressourcer forældrene, ledere og medarbejdere udgør i forhold til at skabe den bedst mulige ramme om børn og unges hverdag i skolen og hjemme.

Strategien er bygget op på følgende måde:

Afsnit 1 omhandler fundamentet med børne- og lærings-syn og gensidige forventninger til de professionelle og forældrene.

Afsnit 2 folder baggrunden for den overordnede målsætning ud.

Afsnit 3 indeholder målsætninger og indsatser for de tre temaer **Faglighed for alle**, **Fællesskab for alle** og **Fuld fart fremad - for alle**. De tre temaer beskriver indsatser, der koncentrerer sig om faglighed, udvikling af personlige, relationelle og sociale kompetencer.

I forhold til faglighed prioriterer strategien i perioden 2012-17 naturfag samt sprogforståelse og læsning.

Afsnit 4 sætter fokus på to tværgående emner. Evalueringskultur og inklusion.

Afsnit 5 rammesætter »Skole for alle« i forhold til politikker og beslægtede strategier i Albertslund. Afsnittet rummer også en oversigt over indsatser fra 2012-17 og en kompetenceudviklingsplan. Afsnittet afsluttes med en kort beskrivelse af et samarbejde mellem Albertslund Kommune og professionshøjskolen Metropol om følgeforskning i forhold til indsatsen i forhold til naturfag.

»Grønne« bokse er uddybende forklaringer af begreber.

» Cooperative learning

Cooperative learning er en overordnet betegnelse for undervisning, hvor eleverne samarbejder efter bestemte principper med henblik på læring.³

Fundamentet

Børnesyn

Vi har fokus på, at vores børn og unge udvikler sig til selvstændige og demokratisk tænkende individer, som kan agere og gøre deres indflydelse gældende i samfundet.

Vi tager afsæt i et børnesyn, hvor den anerkendende tilgang spiller en central rolle, når professionelle voksne møder børn og unge. Den anerkendende tilgang viser sig ved, at den professionelle voksne i mødet med børn og unge forstår at lytte til barnet eller den unge og inddrage dets perspektiv. Et andet perspektiv i den anerkendende tilgang er at fokusere på ressourcer frem for mangler. Både for de børn og unge, der trives i skoleverdenen, og for dem, der kan opleve, at det er en udfordring at være i skolen, spiller det en rolle, at vi sætter fokus på ressourcer. Det fordrer, at vi rykker den måde, vi taler og tænker om børn og unge og læring på. Vi må flytte vores tanke-sæt fra et barn med problemer til et barn i problemer. Måden at tale om problemstillingerne på ændrer sig fra at være noget barnet ejer og dermed har vanskeligt ved at ændre på til at være noget forbigående, som barnet er i for en periode. Ofte har barnet og den unge også selv en holdning til og indblik i egne ressourcer, derfor er det vigtigt, at barnets perspektiv inddrages i dialogen. Når vi fokuserer på barnet og den unges ressourcer, øger vi muligheden for, at alle børn og unges rum for at lære og udvikle sig udfoldes.

»Skole for alle« bygger videre og ovenpå udviklingsstrategien for dagområdet ved at knytte an til børnesynet og forståelsen af relationsarbejdet som centrale og vigtige fokusområder.

Læringssyn

Synet på undervisningsbegrebet har ændret sig igennem de seneste år. Vi ser nu på undervisning som en aktiv kompleks læringsproces, som barn/ung, forældre og pædagog/lærer må samarbejde om. Vi har fokus på de forhold, der skaber læring, og på den kommunikation mellem alle parter, der støtter børn og unges læring.

Et fokusområde er forskellige måder at lære på. Vi tilslutter os, at vi lærer vidt forskelligt og at undervisningen må indrette sig således, at der skabes rum for forskellige måder at lære på. Det er der efterhånden forsket en del i, således at lærere og pædagoger kan arbejde ud fra det, vi ved, der virker, og ikke blot ud fra hvad man synes, der føles rigtigt. Undervisningsministeriets vejledende læseplaner udgør grundlaget for undervisningen.

»Vi skal vide ikke bare synes. Læring beskæftiger sig med, hvad eleverne skal lære, undervisning handler om, hvad eleverne skal lave«²

Strategien har samtidig fokus på, at læringen er en social størrelse. Læring foregår i samspil mellem andre børn og unge samt lærere og pædagoger. Det stiller krav til, at lærere og pædagoger inddrager det sociale liv i læringen i klasserummet. Der er mange forskellige metoder, som kan være med til at understøtte den del af udfordringen. Cooperative learning er et eksempel på én metode, som lærere og pædagoger kan benytte i organiseringen af undervisningen og som støtte til at skabe læringsfællesskaber.

»Vi hører ikke, hvad de andre taler med de voksne om... vi kan regne med, at det vi siger til de voksne, ikke bliver sagt til andre... vi kan stole på dem...«

Om relationen mellem børn/unge og voksne.

Samarbejdet mellem elever styrker ikke blot den faglige læring, men også den personlige og sociale udvikling. Den anerkendende tilgang spiller i den sammenhæng en betydningsfuld rolle. Børn og unge, der føler sig set og hørt af såvel andre børn og unge som af voksne, vil bedre være i stand til at knytte sig til de voksnes intentioner med læringen i læringsrummet. Den følelsesmæssige intelligens bruger vi, når vi indgår i samarbejde med andre. Hvis vi mangler den følelsesmæssige intelligens har det ofte personlige omkostninger i forhold til pædagoger, lærere og kammerater i skolen. Følelsesmæssig intelligens er kvaliteter som selverkendelse, selvbeherskelse, ved-

holdenhed, motivation, selvdisciplin, indlevelsessevne og situationsfornemmelse. Uden disse kvaliteter er vi ikke i stand til at fungere, hverken hjemme eller i skolen. Den følelsesmæssige intelligens hjælper os til at lære at forstå indvendinger eller klager som nyttig kritik. Det bliver muligt at skabe en atmosfære, hvor forskelligheder bliver værdsat i stedet for at være en kilde til gnidninger. På den måde vil alle være bedre til at arbejde effektivt sammen.

STAGE
WIDE
FILM
DANCE
RA

Dance

EST 1952

POWERSWERVE

» Teamsamarbejde

Teamsamarbejde er et længerevarende og forpligtende samarbejde, hvor en gruppe lærere og pædagoger ud fra en klart defineret målsætning og en række tilhørende aktiviteter arbejder med børnene og de unges faglige og personlige læreprocesser, ligesom teamet bevidst arbejder med egen kultur og indbyrdes relationer.

De voksne

Ledelse og medarbejdere

Den gode nære relation mellem ledelse og medarbejdere har betydning for, hvordan ejerskab til opgaverne bliver oplevet og dermed, hvordan de bliver løst og målene indfriet. Trivsel og lydhørhed har tillige indflydelse på den service, skolen yder i forhold til børn, unge og deres forældre. Vi bidrager alle til det fælles projekt, og opgaverne skal oftest løses i samarbejde. Dette samarbejde understøttes af, at hele skolens virke tager sit afsæt i et demokratisk grundlag, hvor åbenhed og gennemsigtighed afspejler de beslutninger, der bliver taget. Skoleledelsen går forrest og skal sammen med medarbejderne løfte opgaven med til stadighed at forstå og tilpasse sig de skiftende krav uden at give køb på skolens grundlæggende kultur.

Samarbejde mellem faggrupper

I skolens daglige virke og dermed i barnets og den unges liv inddrages forskellige faggrupper med hver deres roller og opgaver.

Fx skal samarbejdet og dialogen mellem pædagoger og lærere tilføre nye perspektiver og muligheder. Det er vigtigt, at barnets muligheder for at udvikle sig og lære er udgangspunkt og omdrejningspunkt i samarbejdet. I samarbejdet skal der være fokus på at skabe trivsel og sammenhæng mellem skoleliv og fritidsliv, således at læringsmiljøet understøttes hele dagen.

Skolens tværgående samarbejde med andre faggrupper som fx psykologer, socialrådgivere og sundhedsplejersker er på anden vis med til at kvalificere og understøtte den overordnede målsætning.

Forældresamarbejde

Det er ikke udelukkende de professionelle voksne omkring barnet, der bidrager til børnenes dannelse og uddannelse – det gør forældrene også. Skolens succes med arbejdet med børn og unge er afhængigt af samarbejdet med forældrene. Den nære relation mellem forældre og professionelle og mellem børn og professionelle har betydning for trivslen for alle parter. For at den nære relation er til stede, kræver det, at der er tillid. Det giver en tryk ramme præget af respekt og lyst til at indgå i en åben dialog. Både de professionelle og forældre skal turde sætte fokus på, om det, der sker i skolen og i hjemmet, støtter barnets trivsel og dermed mulighed for at lære og for at udvikle sig. Dialogen mellem forældre, børn og professionelle skal være kendetegnet ved

**»Lige nu har vi fået nye pladser,
og jeg sidder ved siden af en pige.
Så jeg tror faktisk, jeg kommer lidt
hurtigere i gang nu.«**

Om parathed. Citat fra 5. klasse.

åbenhed i forhold til beslutninger. Det betyder, at alle skal føle sig hørt og inddraget. Alle parter er derfor forpligtiget til at indgå i dialog og samarbejde i respekt for, at alle vil det bedste for barnet og den unge og på den måde understøtte den fortsatte udvikling. Samarbejdet med forældrene stiller krav om tydelighed og forventningsafstemning. Skolebestyrelsen har en vigtig rolle i at formulere principper for et godt forældresamarbejde og er med til at understøtte åbenheden i dialogen.

Teamsamarbejde

Samarbejdet omkring den enkelte klasse og årgangen foregår i teamet, hvor klassens lærere og pædagoger blandt andet skal have fokus på børnenes og de unges læring. Teamet er rammen for det samarbejde, som skal sikre sammenhæng i undervisningen samt fastholder og videreudvikler bedre muligheder for differentiering. Teamet

skal tillige have en undersøgende og udviklende tilgang til undervisning. Alt sammen forhold, som vil kunne fastholde fokus på læring.

Vi ønsker et professionelt teamsamarbejde, hvor parterne ved, at de ikke kan løse alle problemstillinger, men at de kan arbejde med at finde mulige løsninger på de udfordringer, de står overfor lige på det tidspunkt. Ligeledes er det professionelle team opmærksom på, at den løsning de finder, blot er en af mange, og at det ikke altid er selve løsningen, der er afgørende, men nærmere at den dialog om problemstillingen, der udspiller sig, kan få gavnlig effekt for børn og unge og deres læring.

» FAKTA

Ifølge Undervisningsministeriets profilmodel vil 79 % af den ungdomsårgang i Albertslund, der afsluttede 9. klasse i 2009 tage en ungdomsuddannelse i løbet af de næste 25 år, når uddannelsessystemet og uddannelsesadfærden i hele perioden antages at være som i 2009. Gennemsnittet for Region Hovedstaden er 82 %, mens landsgennemsnittet er på 84 %

Overordnet målsætning

Det overordnede mål for strategiens første del er, at endnu flere unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Vi ønsker, at 85 % gennemfører en ungdomsuddannelse i 2017.

Dette mål skal danne afsæt for, at vi i 2022 kan se, at 90 % gennemfører en ungdomsuddannelse.

Uanset hvilken vej de unge vælger, så er uddannelse et vigtigt fundament at udvikle sit liv på og en vigtig forudsætning for et bedre liv. Unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse, er mindre arbejdsløse og får en højere løn. De kommer i mindre grad på kontanthjælp og førtidspension, og de begår mindre kriminalitet. Samtidig er en ungdomsuddannelse med til at støtte den unges personlige udvikling og give den unge bedre muligheder for at udfolde sine

evner. Uddannelse er dermed den sikreste vej til et stabilt voksen- og arbejdsliv⁴.

Strategien fokuserer på at gøre børn og unge uddannelsesparate gennem udvikling af deres faglige, sociale og personlige kompetencer. Det betyder, at vi sammen skal løfte en opgave, hvor elementerne faglighed, personlige, sociale og relationelle kompetencer samt motivation alle er i spil.

» Ungdomsuddannelse

Ungdomsuddannelse er den uddannelse, som den unge går i gang med efter folkeskolen.

Naturfag

Vi lever i en tid og et samfund, hvor naturvidenskaben spiller en dominerende rolle i store dele af vores hverdag. Derfor finder vi det af afgørende betydning, at alle unge i Albertslund kommune forlader uddannelsessystemet med en solid naturfaglig ballast.

Det er vores mål, at mange unge er blevet motiverede for at søge udfordringerne i deres videre uddannelsesforløb inden for det naturfaglige felt, så de kan medvirke til at dække samfundets behov for arbejdskraft på dette område.

Vi anser det ligeledes for vigtigt, at børnene og de unge gennem en kvalificeret naturfagsundervisning er blevet rustet til at manøvrere i en hverdag, der fortsat vil stille øgede krav til dem om at forholde sig til bæredygtighed, miljø og klima, både i den private sfære og som borgere i samfundet.

Kun gennem viden og erfaring med at argumentere for sine synspunkter kan børn og unge udvikle den handlekompetence, det kræver for at være en aktiv og kompetent medborger i et teknologisk videnssamfund.

» Socioøkonomiske faktorer

Socioøkonomiske faktorer er faktorer, som skolen ikke har direkte indflydelse på. De omfatter blandt andet familiens økonomiske og beskæftigelsesmæssige situation, boligforhold eller etnisk herkomst.

MÅL

I skoleåret 2016/17 er gennemsnittet i matematik, biologi, geografi og fysik/kemi hævet med én karakter afhængigt af fag. Udgangspunktet er resultaterne fra juni 2011. Se s. 25.

Samtidig står vi overfor en udfordring med fastholdelse af drengene i uddannelsesforløbet. Drengenes frafald er væsentligt større end pigernes. Den teknologiske og praktiske dimension i naturfagene samt muligheder for undersøgende og eksperimenterende tilgang kan være med til også at fastholde interessen for drengene.

Med denne indsats ønsker vi at fokusere på hele fagområdet og sætte særskilt ind i forhold til biologi og geografi, hvor skolerne generelt præsterer dårligst. Disse to fags grundlag bliver lagt i faget natur/teknik fra 1.-6. klasse. Det er begrundelsen for, at vi samtidig har valgt at prioritere en styrkelse af natur/teknik.

Vi vil måle på resultaterne fra afgangsprøverne i matematik, biologi, geografi og fysik/kemi. De skal vise fremgang og forbedring inden for perioden 2012-2017. På sigt skal der fokuseres yderligere på matematik, som bl.a. værktøjsfaget, der understøtter hele det naturfaglige område.

Indsatser

Generel efteruddannelse

Albertslund tilbyder et antal lærere uden linjefag, som underviser i natur-teknik, biologi og geografi mulighed for kompetencegivende uddannelse i fagene i strategiperiodens første to år (2012-2014).

Etablering af en funktion, som naturfagsvejleder 2013-17

BUF ansætter en fælleskommunal naturfagsvejleder med et halvt årsværk i fire år. Vejlederen skal understøtte og facilitere udviklingen på naturfagsområdet.

Kommunalt netværk for naturfagslærere/vejledere fra august 2013

Netværksarbejdet skal understøtte implementering af holddeling på det enkelte klassetrin, undervisningsmetoder, som tilgodeser forskellige læringsstile, samt et målrettet arbejde med sammenhæng mellem fagsprog og læsning.

Læseplan på miljøområdet

I foråret 2012 iværksættes en indsats, som skal understøtte naturfagsundervisningen på skolerne. Der skal udarbejdes kommunale miljølæseplaner, og skolernes lokale miljørepræsentanter (miljølærere) er inddraget i udarbejdelsesprocessen.

Miljølæseplanerne vil tage udgangspunkt i kommunens miljøprofil og skolernes hidtidige arbejde med miljø.

Udmøntning af IT-strategien

»Den digitale skole«

Der tilrettelægges et kompetenceudviklingsforløb for lærere og pædagoger i takt med indførelsen af interaktive tavler.

Endvidere etablerer skolerne fra skoleåret 2012/13 en ny fagudvalgsstruktur med IT-kyndige faglige innovatorer.

Linjeopdelt udskoling – naturfaglige linjer

Fra skoleåret 2013/14 har alle 0.-9. klasse skoler aktivt taget stilling til ny organisering af deres overbygning.

Udgangspunkt

- » Prøvefagene til folkeskolens afgangsprøve har to former. **Bundne prøvefag** er obligatoriske, og **prøvefag til udtræk** er fag, som Undervisningsministeriet hvert forår meddeler den enkelte skole, om de unge skal aflægge.
- » Af opgørelsen fremgår, at der er særligt behov for at være opmærksom på biologi og geografi, som adskiller sig fra resten af de naturfaglige fag ved at ligge med den største afstand i karakterer til landsgennemsnittet.

2010/11	Bundne prøvefag	Prøvefag til udtræk	Lands-gennemsnit
Biologi		5,3 - 6,7 - 7,5 6,9 - 6,2	8,8
Fysik/kemi	5,4		5,9
Geografi		5,8 - 5,8 - 7,2 6,2 - 5 ⁵	8,0
Matematik, problemløsning	5,5		6,6
Matematik, færdigheder	6,6		7,5

Uddybning

Albertslund står over for udfordringer på naturfagsområdet, som afspejler sig i resultaterne fra afgangsprøverne.

Tendensen bekræftes yderligere, når vi ser på kommunens testresultater. Den seneste kvalitetsrapport fra 2011 beskriver, at Albertslund ligger i »middel« eller »lidt under middel« grupperingerne.

Gennemgående viser resultaterne i dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi, at de unge ligger under landsgennemsnittet i alle fag, når man korrigerer for socioøkonomiske faktorer. Albertslund Kommune ligger primært i midten af feltet - det vil sige, vi har en forholdsvis stor gruppe af unge, der ligger jævnt fordelt lige under og omkring landsgennemsnittet.

Resultaterne i biologi og geografi adskiller sig fra den øvrige fordeling, da der generelt i kommunen ikke præsteres tilfredsstillende i disse to naturvidenskabelige fag. Det tyder på, at der på det naturfaglige område skal sættes ind med fokus på et undervisningsmæssigt løft.

De resultater, der som ovenfor nævnt kalder på særlig opmærksomhed generelt i kommunen, er derfor et fokusområde i »Skole for alle«. Vi vil følge udviklingen i forhold til afgangsprøveresultaterne, og samtidig vil de løbende obligatoriske test kunne bruges til kommunalbestyrelsens løbende opfølgning på progressionen inden for fagområdet.

**»Han er sød, og vi
skal også være sød
mod ham.«**

*Om forudsætninger for gode måder at lære noget.
Citat fra 5. klasse.*

»Bedre at få at vide at man skal øve sig, i stedet for blot at få at vide, at man skal lave det«

Om forudsætninger for gode måder at lære noget. Citat fra 5. klasse.

Sprogforståelse og læsning

TEMA

Sprog og læsning er vigtige kulturteknikker, der bidrager til den alsidige, personlige udvikling. Graden, af hvilken vi mestrer disse kulturteknikker, har indflydelse på vores liv og de valg og muligheder, vi har. Det har derfor stor betydning for barnet og den unge at opnå gode sprog- og læsekompetencer – ikke kun i forhold til et fagligt udbytte men i høj grad også i forhold til barnet og den unges selv-værd, lyst til at lære og trivsel.

Sprog- og læsekompetencer udvikles i et samspil af mange faktorer. Derfor skal sprog- og læsekompetencerne styrkes i alle fag og ved en kvalificeret og sammenhængende indsats på alle alderstrin.

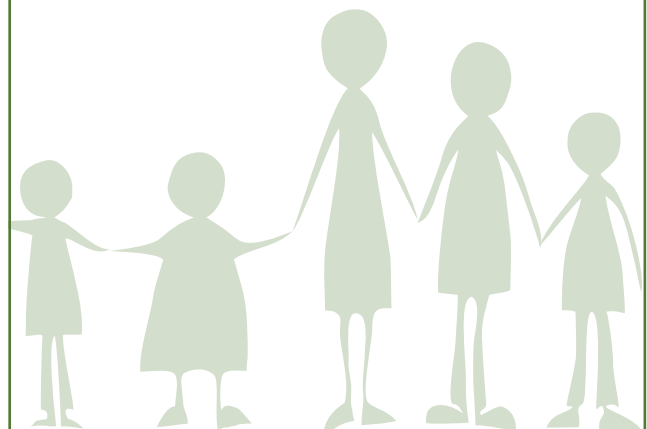

MÅL

I 2017 forlader de unge folkeskolen med styrkede sproglige færdigheder. Læsning, afkodning og begrebsforståelse er væsentlige og centrale kompetencer i alle fag.

Vi forventer at:

- » børnenes resultater i læseprøverne i 3. klasse placerer sig i de tre bedste kategorier.⁶
- » antallet af usikre læsere i læseprøverne i 6. og 8. klasse falder med gennemsnitlig 2% om året hen over den femårige periode. Det svarer til et samlet fald af usikre læsere i 6. og 8. klasse på 10% i alle delprøver.
- » der i 8. klasse er en stigning på 4% point sikre læsere i 2017.

Indsatser

Udmøntning af handlingsplan for sprog og læsning:

»Kan man læse med ørerne?«

Alle skoler laver en konkret plan for udmøntning af handlingsplanen.⁷

Fokus på faglig læsning

Alle faglærere tilrettelægger konkrete undervisningsforløb sammen med læsevejlederne på skolen. Faglærerne inddrager elementer som forundring og konkret praktisk tilgang til faglige emner. Børn og unges sprog og tekstproduktion inddrages i forløb gerne i samarbejde på tværs af klasserne. Der planlægges kompetenceudvikling, der fx understøtter implementeringen af lokalt udarbejdede handleplaner.

Udmøntning af It-strategien

»Den digitale skole«

Der tilrettelægges et kompetenceudviklingsforløb for lærere og pædagoger i takt med indførelsen af interaktive tavler.

Endvidere etablerer skolerne fra skoleåret 2012/13 en ny fagudvalgsstruktur med IT-kyndige faglige innovatorer.

Skolebibliotekskonsulenten udarbejder i løbet af 2012 en konkret handle- og inspirationsplan for brug af digitale læremidler og arbejde med IT-didaktisk design i samarbejde med skolerne i takt med bestyknings af interaktive tavler.⁸

Uddannelse af lærere i dansk som andetsprog

Når det igangværende projekt på Herstedlund, hvor lærere på 5. og 7. klassetrin gennemfører et kompetenceudviklingsforløb, er evalueret, tages der stilling til på hvilken måde uddannelse af alle lærere på mellemtrin og udskoling skal gennemføres på alle kommunens skoler. Ud fra blandt andet de lokalt udarbejdede handleplaner videreudvikler skolerne deres arbejde med opkvalificering af undervisning i dansk som andetsprog, særligt med henblik på at indtænke dansk som andetsprog som en dimension i *alle* skolens fag.⁹

Uddannelse af skoleledere på to-sprogsområdet

Minimum én fra hvert ledelsesteam gennemfører inden udgangen af 2014 PD-modulet »Ledelse for skoler med to-sprogede elever«.

»Obligatoriske test

Obligatoriske test er et værktøj til løbende evaluering i folkeskolen. Testene er et pædagogisk redskab til lærerne, som de kan inddrage i den videre tilrettelæggelse af undervisningen.

**»Læreren behandler os
ordentligt« »Han kan
finde på at komme og
klappe os på hovedet«**

Om forudsætninger for gode måder at lære noget

Udgangspunkt

- » På 3. klassetrin lå kommunenormen for de sikre læsere 4,3 procentpoint under landsnormen på 78,8% og der er 0,5 procentpoint færre svage læsere i 2011 end landsnormen på 8,7%.
- » Gennemsnittet af kommunenormen på 6. klassetrin i de fem delprøver de sidste år fremgår af oversigten nedenfor.
- » Gennemsnittet af kommunenormen på 8. klassetrin i de tre delprøver de sidste år fremgår af oversigten nedenfor.

Kommunenorm for usikre læsere (2008 - 2010)			
6. klasse	2008	2010	Snit
Ordlæsning 1	17,9	18,6	18,3
Ordlæsning 2	16,6	18,9	17,8
Gedden	40,9	37,7	39,3
Nødhjælp	20,2	19,2	19,7
Nybyggere	32,3	32,3	32,3
8. klasse			
Maries rejse	17,6	24,8	21,2
Om hobitterne	12	14,8	13,4
Førstehjælp	9,4	8,6	9

Kommunenorm for sikre læsere (2008 - 2010)			
6. klasse	2008	2010	Snit
Ordlæsning 1	50,2	50,2	50,2
Ordlæsning 2	31,8	36	33,9
Gedden	2,6	7,5	5,1
Nødhjælp	4,7	11,3	8
Nybyggere	17	14	15,5
8. klasse			
Maries rejse	21,2	21,3	21,3
Om hobitterne	41,4	44	42,7
Førstehjælp	48,7	52,1	50,4

Kommunenormen er angivet i procent. 2009 er fravalgt, da læseprøverne er behæftet med fejl.

Uddybning

I den næste femårige periode vil der løbende blive fulgt op på målsætningerne. En handle- og implementeringsplan vil beskrive tiltag lokalt og centralt, og her vil indgå delmål.

Der skal være fokus på læsning i alle fag, de faglige miljøer skal styrkes, og den faglige læsning skal understøttes i hele skoleforløbet.

Læsning, sprogforståelse og sproglig opmærksomhed er vigtige forudsætninger for at kunne håndtere alle andre udfordringer af bl.a. faglig karakter i andre fag. En tidlig målrettet læseindsats skal understøtte og skabe fundamentet for et forløb, hvor læsningen udvikles og vedligeholdes i hele skoleforløbet. Alle børn og unge skal have rige muligheder for faglige udfordringer inden for alle skolens fag. En styrket faglighed allerede fra indskolingen vil sikre børnene et fundament for at kunne lære hurtigere. Samtidig er det vigtigt med en tidlig indsats for at kunne bevare lysten til at lære.

Vi vil fortsat bruge de standardiserede læseprøver, som Albertslund har brugt siden 1999. Prøverne afvikles på 3., 6. og 8. klassetrin. Der er tradition og erfaring blandt lærere og læsevejledere for disse.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at landsnormen er en flydende betegnelse, som varierer afhængigt af læseresultaterne i hele landet. Da alle kommuner har styrket fokus på problemet med unge, som forlader folkeskolen uden at kunne læse med indholdsforståelse, jf. resultater af PISA-målinger, forudsætter vi, at en sammenligning i forhold til landsnormen på 3. klassetrin vil være med til at sikre en fortsat udvikling - også af Albertslunds børn og unges læsefærdigheder. På 6. og 8. klassetrin vil vi følge udviklingen i forhold til kommunenormen, da landsnormen ikke er opdateret siden 1999. De løbende obligatoriske test er interne, pædagogiske redskaber, der ikke offentligt kan anvendes til at dokumentere opfyldelsen af målene og sammenligning af klasser og skoler. Men de kan bruges til kommunalbestyrelsens løbende opfølgning på progressionen inden for fagområdet.

» Landsnormen

Landsnormen er udregnet på baggrund af kommunernes indberetninger.

» PISA

PISA er en OECD-undersøgelse der sammenligner elevernes resultater i alle OECD-landene. OECD er en forkortelse for Organisation for Economic Co-operation and Development (Organisationen for økonomisk samarbejde og udvikling)

Fællesskab for alle

Alle skal være glade for at gå i skole. Forskning viser, at for at lære bedre og mere er en af forudsætningerne, at den enkelte er en del af fællesskabet på skolen og i klassen. Samtidig er det afgørende, at barnet og den unge er i stand til at indgå i relationer både med kammerater og voksne.

Det overordnede mål er derfor at styrke børn og unges sociale og relationelle kompetencer. Det er vigtigt ikke at føle sig udenfor eller blive mobbet for at trives. Alle skal respektere hinanden, og alle skal opleve sig som en del af et socialt fællesskab, hvor man kan trives og udvikles.

Alle børn skal udfordres, og alle børn skal have mulighed for at være i fællesskaber, så de kan udvikle det bedste i sig selv for derigennem at blive »bidragsydere« i samfundet. Målet er at bruge flest mulige ressourcer på at etablere solide, lokale løsninger i stærke fællesskaber, som favner alle vores børn – både med og uden behov for særlig støtte.

MÅL

- » I 2017 svarer 98 % af alle elever ja til at være glade for at gå i skole (de to øverste kategorier i termometer; DCUM).
- » I 2017 svarer 90 % af alle elever i kommunen »ja« i de to kategorier »ja, i høj grad« og »ja i nogen grad« på de tre spørgsmål »Er du glad for din skole?«, »Er du glad for den klasse du går i?«, »Synes du, at du lærer noget?«
- » I 2017 inkluderer vi 96 % af alle børn og unge i folkeskolen.

Indsatser

Samarbejdet mellem lærere og pædagoger

Lærere og pædagoger skal sammen og inden for rammen sætte mål for klassen og de enkelte børns dannelses-/uddannelsesproces. Konkret skal teamet på den baggrund bidrage med deres forskellige faglige perspektiver, og det er derfor væsentligt, at pædagogerne er med og har indflydelse i forhold til årsplanlægningen i indskolingsteam.

Elevdemokrati og elevinddragelse

Elevbyrådsdagen er et initiativ på tværs af skolerne, som har været afviklet de sidste fire år. Der er gjort erfaringer med at inddrage forskellige klassetrin og metoder. Elevbyrådsdagen bygger videre på erfaringerne, fortsætter og knyttes tættere til elevrådsarbejdet.

Der etableres et fælles elevråd for alle skoler, som mødes 1-2 gange om året.

Kontaktlærerne til den enkelte skoles elevråd indgår i et kommunalt netværk. Netværket har mulighed for at deltage i kurser om demokrati for eleverne m.m.

Mindst en times bevægelse hver dag

Ledelserne på de enkelte skoler har ansvaret for, at der arbejdes med et eller flere af de valgte indsatsområder i bevægelsesstrategien. Ledelserne skal i deres virksomhedsplaner beskrive, hvordan de ønsker at operationalisere og konkretisere de forskellige indsatser i egen organisation, fx gennem et øget samarbejde med kommunens idrætsforeninger.¹⁰

Struktureret samarbejde mellem skole og klubber

Der er i 2011 iværksat en proces, der skal sikre et forpligtende samarbejde mellem klubber og skoler. Alle skoler og klubber har forpligtet sig på at iværksætte tre konkrete lokalt forankrede indsatser, der skal styrke samarbejdet. Forvaltningen vil løbende følge processen og sikre, at samarbejdsinitiativerne udmønter sig i praksis.

En forsknings- og evidensbaseret model for pædagogisk analyse med fokus på læring

I perioden 2014-16 igangsættes et arbejde med pædagoger, lærere og team i forhold til at styrke læringsmiljøet og den pædagogiske analyse af undervisningen.

Innovationsprojekt om fremtidens skole

Der igangsættes et innovationsprojekt fokuseret på fremtidens skole. Projektet skal i første delperiode af strategien udrede muligheder ved en anderledes organisering af skole og fritid anno 2022.

Udgangspunkt

- » I 2011 svarede 85 % af alle børn og unge ja til at være glade for at gå i skole.
- » I 2011 svarede 87 % af alle børn og unge på skolerne »ja« i de to kategorier »ja, i høj grad« og »ja i nogen grad« på de tre spørgsmål »Er du glad for din skole?«, »Er du glad for den klasse du går i?«, »Synes du, at du lærer noget?«.
- » I 2011 inkluderede vi 92,2 % af alle elever.

»Glade børn lærer bedre, og børn, der lærer, bliver glattere«

Uddybning

Fællesskaber og relationer

Der er sikret sammenhæng mellem intentionerne i strategien på dagområdet og »Skole for alle«. I »Strategien for udviklingen af kvalitet og kapacitet på dagtilbudsområdet 2010-14 i Albertslund« beskrives kernen i det pædagogiske arbejde, som relationen mellem den voksne og barnet.

At indgå i relationer og være en betydningsfuld del af fællesskabet er vigtigt for både trivsel og selvværd samt for børn og unges udvikling og læring. Og en af udfordringerne i denne sammenhæng er, hvad det vil betyde, at alle er en del af dette fællesskab.

Et perspektiv præsenteres, når evalueringsinstituttet (EVA) i et projekt om indsatser mod negativ social arv konkluderer, at arbejdet med at inddrage børn i fællesaktiviteter har betydning for både børnenes trivsel og pædagogernes faglige drøftelser.¹¹

Alle børn og unge har brug for at indgå i et fællesskab med forældre, lærere, pædagoger og med andre børn og unge. At være en del af det sociale fællesskab i skole, fritids- og dagtilbud er centralt for, at man kan lære noget og udvikle sig.

Alligevel har vi over en årrække oplevet, at stadig flere børn og unge sendes i specialtilbud uden for de almindelige folkeskoler og institutioner. Og selvom hensigten er at hjælpe det enkelte barn, er det ikke uden omkostninger – hverken menneskeligt eller økonomisk. Tanken om at inkludere børn, der før blev udskilt til særlige tilbud og skoler, er samtidig en udfordring, vi skal arbejde bevidst med.

Fuld fart fremad – for alle

De to temaer **Fællesskab for alle** og **Fuld fart fremad - for alle** er hinandens forudsætninger. Samspejlet mellem den enkelte og fællesskabet er med til at styrke begge dele.

Fuld fart fremad – for alle har fokus på, at den enkelte skal bevare lysten til at lære, og derfor er personlige kompetencer og motivation omdrejningspunktet. Med udgangspunkt i kravet om undervisningsdifferentiering vil de særligt dygtige også blive udfordret.

Det betyder, at alle børn og unge skal have kendskab til egne kompetencer. Skolens virke er ikke blot at medvirke til »faglig« læring hos børn. Børn og unge skal udvikle alle sider af deres personlighed, dvs. at de skal udvikle sig emotionelt, intellektuelt, fysisk, socialt, etisk og æstetisk.

Vi ønsker, at alle børn og unge skal have lyst og bevarer lysten til at lære og lære mere.

Et parameter, som kan være med til at understøtte den enkeltes mulighed for at bruge sig selv fuldt ud, er, at der skabes yderligere sammenhæng mellem barnets fritid og skoleliv. Det vil betyde, at læringsmiljøet og det enkelte barns udvikling understøttes hele dagen. Det stiller krav til tydelige og klare rammer i forhold til lærer/pædagog Samarbejdet mellem pædagoger og lærere skal bygge på ligestilling, og der skal arbejdes videre frem mod en fælles kultur, som udfordrer og udvikler barnets potentialer.

MÅL

- » I 2017 er elevfraværet faldet til max. 6,5 %
- » I 2017 svarer 80 % af alle børn og unge »ja« i de to kategorier »ja, i høj grad« og »ja i nogen grad« på spørgsmålet »Har du medbestemmelse?«, jf termometer; DCUM.

I løbet af folkeskolen og når den unge begynder i en ungdomsuddannelse, er det vigtigt, at den unge bevarer sin lyst, nysgerrighed og motivation til fortsat at lære. Læring er i sidste ende noget, som den unge selv står for, og det kræver engagement og lyst til at yde en arbejdsindsats.

Børn og unge, der arbejder mere med lektier og skolearbejde, præsterer typisk også bedre – både i skolen og på ungdomsuddannelsen. Samtidig er den enkelte unges motivation for at ville lære mere også en af de afgørende faktorer for, om den unge faktisk begynder på en ungdomsuddannelse.

Indsatser

Mål – og indholdsbeskrivelser for SFO'erne

Mål- og indholdsbeskrivelser hænger sammen med et samlet børne- og læringssyn i indskolingen. Beskrivelserne får betydning for læringsmiljøet for både børn og personale.

Der samarbejdes om og med ét sæt elev- og udviklingsplaner.

Individets sundhed

Et af Bevægelsesstrategiens mål er »mindst en times bevægelse hver dag«. Dette mål skal opfyldes i samarbejde med eller mellem skolen og SFO. Indsatsen skal også være med til at fastholde drenges engagement gennem fysiske aktiviteter.

Skole-hjemsamarbejde

Skolen skal være tydelig omkring forventninger til forældrenes støtte til deres barn. Skolens forventninger skal bygge på, at skolen sikrer den information, som er naturlig for, at forældre kan løse deres del af opgaven. Skolen har et specielt ansvar overfor de børn, hvis forældre ikke magter at leve op til de generelle forventninger.

Skolebestyrelser og øget forældreinddragelse

Skolebestyrelserne har et særligt ansvar for »Skole for alle«. Bestyrelsen på den enkelte skole vedtager efter forslag fra skolelederen forud for hvert skoleår en kortfattet handlingsplan, som viser, hvordan skolen arbejder med »Skole for alle«. Planen offentliggøres inden skoleårets start.

Et aktivt medborgerskab som ressource i skolen

Vi vil undersøge, hvordan et mere aktivt medborgerskab med en frivillig indsats i skolen kan udfoldes, herunder hvilke rammer det fordrer for samspillet mellem skolen og den aktive medborger.

Styrkelse af evalueringskultur

Evalueringskulturen på skolerne styrkes gennem øget fokus på sammenhæng mellem barnets bog, den differentierede elevplan og uddannelsesplanen med det formål at fastholde og videreudvikle eksisterende evalueringsformer.

Kvalificere UEA-undervisningen

Der udarbejdes kommunal læseplan for det timeløse fag UEA (Uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering) i overbygningen. Samtidig fortsættes den løbende opkvalificering af lærerne.

Indsatser fra de andre temaer, som fx **Udmøntning af It-strategien »Den digitale skole«**, **Elevdemokrati og elevinddragelse** og **Skole-hjemsamarbejde** vil også være med til at understøtte arbejdet i forhold til den enkeltes udvikling af personlige kompetencer samt motivation.

Udgangspunkt

- » Eleverne havde i skoleåret 2010/11 et gennemsnitligt fravær på 8,5 % eller 17 dage.
- » I 2011 svarede 62 % af alle børn og unge »ja« i de to kategorier »ja, i høj grad« og »ja i nogen grad« på spørgsmålet »Har du medbestemmelse?«

Uddybning

Motivation

Forskning i forhold til forskel i drenge og pigers skolegang er sparsom, men de eksisterende resultater viser, at pigerne klarer sig bedre end drengene i alle hovedfagene til de afsluttende prøver, og at pigerne er mere motiverede og yder en større arbejdsindsats.

Konklusionen er, at der på de fleste områder er opnået ligestilling, og formelt set har drenge og piger samme adgang til uddannelse og samme muligheder for udvikling af interesser, talenter og ambitioner. Men der er meget, som tyder på, at drengene reelt set stilles dårligere i uddannelsessystemet end pigerne. Samtidig ser vi, at pigerne er underrepræsenteret i de naturfaglige uddannelser.

Det peger på behovet for at skabe læringsvilkår for børn og unge, som motiverer uanset køn, læringsstil eller forudsætninger. Det stiller krav til både undervisnings- og arbejdsformer, emner og indhold. Vi vil undersøge, hvordan bl.a. fysiske aktiviteter, konkurrence og en intensiveret indsats i naturfag kan medvirke til at stimulere både drenge og pigers motivation i skolen generelt og i specifikke fag. Samtidig vil skolernes mulighed for udskolingslinjer og nye klassedannelser i skoleforløbet være måder at motivere flere på de sidste skoleår.

Forældre og bedsteforældre er en vigtig ressource i forhold til motivation. Deres interesse og kendskab til skolen spiller en vigtig rolle i forhold til det enkelte barn og den enkelte unges liv og læring i skolen. Kan vi udbygge og videreudvikle denne rolle til en mere aktiv indsats i og for skolen for herigennem at finde nye veje til at sikre det spændende, det mangfoldige og det ressourcestærke skolevæsen? Det kan være som ekstra ressource, når klassen tager på tur. Det kan være som fagspecialist på særlige områder. Det kan være som brobygger til foreninger og meget andet.

Evalueringens kultur og evaluering

Vi ønsker, at strategiplanen skal medvirke til at fremme en skole, hvor forældrene, barnet, den unge, læreren og pædagogen alle er aktive parter i en dialog om målene for læringen. Det skal ske ved anvendelse af de forskellige værktøjer, som skolen har til rådighed fx Fælles Mål, obligatoriske test, elevplanen, elevsamtalen og skole-hjem-samtalen. Vi skal blive klogere på, hvordan vi hjælper og understøtter læring hos den enkelte med konkrete initiativer. Det betyder, at en samlet evalueringsplan skal indeholde beskrivelser af roller og opgaver i forhold til den enkelte lærer og pædagog, teamet, skolen og forvaltningen.

Den enkelte skole skal tage afsæt i den hidtidige praksis og vil i strategiens første femårige periode prioritere og videreudvikle dette arbejde i forhold til målsætningerne og indsætterne fra »Skole for alle«. Med andre ord skal det afklares lokalt, hvornår og hvordan man vil styrke evalueringens kultur i klassen, i skolen, i fritidsdelen, i teamet, i samtalerne mellem kolleger eller mellem ledere og medarbejdere i tæt samarbejde med forvaltningen.

Evaluering tænkes ind i læringsperspektivet og har i strategiperioden udviklet sig fra at være enkeltstående værktøjer til at blive en del af læringskulturen på skolerne. Børnene og de unge skal også have kendskab til de mål, lærere og pædagoger har for undervisningen.

Evaluering giver de bedste resultater i forhold til at kunne forandre, når den foregår i samarbejde med andre. Refleksioner i og om teamsamarbejdet er en værdifuld metode til udvikling og en værdifuld måde, hvorpå lærere og pædagoger kan udvikle deres faglighed.

» Fælles mål

Fælles Mål er undervisningsministeriets mål med fælles pejlemærker for alle fag i folkeskolen.

» Elevplanen

Elevplanen danner grundlag for skolens samarbejde med forældrene om børn og unges udbytte af undervisningen.

Vi ønsker teamsamarbejde, der ikke kun handler om konkret planlægning af undervisning, men også inddrager refleksion over læring og pædagog- og lærerprofessionen. Vi ønsker teammøder, der har begge områder på dagsordenen således, at alle skolens parter mærker, at der er en teamsamarbejdskultur.

Det betyder, at læreren har ansvaret for undervisningen og at lærere og pædagoger sammen tilrettelægger, planlægger, udfører og evaluerer undervisningen og de opgaver, der knytter sig til undervisningen. Men at strategien samtidig også ønsker at fokusere på teamets og de enkelte medlemmers egne professionelle og personlige refleksioner over udvikling.

» ADHD og autisme

ADHD er en forkortelse for diagnosen: Attention Deficit/Hyperactivity Disorder, det vil sige forstyrrelser af opmærksomhed, aktivitet og impulsivitet.

Autisme er en gennemgribende udviklingsforstyrrelse, som giver sig udslag i begrænset eller forstyrret udvikling af sprog og kommunikation samt af evnen til social interaktion.

Inklusion

Ikke alle kan eller skal inkluderes. Det vil altid være en individuel vurdering, der afgør om det er værdigt og meningsfuldt at inkludere et barn eller en ung i almenmiljøet. Inklusion skal være til gavn for både det inkluderede barn og fællesskabet. På den anden side har alle ret til at være en del af et fællesskab. Det er i fællesskabet, at vi i særlig grad udvikler os. For læreren og pædagogen er teamsamarbejdet det fællesskab, hvor de har muligheder for at udvikle deres faglighed, for barnet og den unge er det fællesskabet i skolen og i fritidstilbuddet, der er en af de vigtigste muligheder for at udvikle sig såvel fagligt som personligt. Når vi forholder os til fællesskabet og fællesskabet for *alle*, bliver vi udfordret i forhold til muligheder og evner til at inkludere andre. Overordnet handler inklusion om at anerkende, at vi alle er forskellige, og at alle kan deltage i skolens eller institutionens aktiviteter og sociale fællesskaber. Det gælder lige fra det stille barn, der altid holder sig for sig selv til den urolige elev, som ofte ender i konflikter. At barnet *oplever* sig som inkluderet er centralt. Det tydeliggør, at den fysiske tilstedeværelse ikke i sig selv er nok og samtidig fremhæver det, at barnet eller den unge sagtens kan føle sig inkluderet, selvom han/hun ikke befinder sig fysisk i klassen hele tiden.

At inkludere betyder at medregne og er et mere vidtrækkende begreb end begrebet rummelighed. Inklusion handler om at høre til, og om at de enkelte børn er del af et udviklende og forpligtende fællesskab, hvor de føler sig anerkendt, bidragende og uundværlige.

Som eksempel kan nævnes, at flere af skolerne igennem de sidste år har arbejdet med inklusionsklasser, hvor elever,

der ellers ville være blevet placeret i specialklasser, integreres i en almindelig klasse med særlig støtte.

I Albertslund vil vi inkludere 96 % af skolebørnene, og ved at starte i dagtilbuddene kan vi styrke den inkluderende tilgang gennem arbejdet med barnet i fællesskabet og sikre gode overgange i barnets videre liv. Samtidig forventer vi, at forældrene støtter børnene og de unge i at skabe og indgå i fællesskaber.¹²

Inklusion handler især om at sikre, at børn og unge, der i kortere eller længere perioder af deres liv har behov for særlig støtte, så vidt muligt kan fortsætte med at gå i de almindelige skoler og institutioner frem for at gå i specialtilbud. Det kan være børn med fysiske/psykiske handicap, sociale udfordringer eller diagnoser som ADHD eller autisme.

Inklusionsbegrebet sætter ikke alene fokus på de børn og unge, hvor spørgsmålet er, om de skal være en del af den almene undervisning og fritidsliv. En vigtig dimension i inklusionsbegrebet er undervisningsdifferentiering, der sætter fokus på, at vi alle lærer på forskellige måder, og at undervisningen derfor skal tilgodeses, at der er mange måder at lære på. For de børn og unge, der har særlig behov for støtte, er grundtanken, at vi flytter støtten hen til børnene frem for at flytte børnene hen til støtten. Det har som konsekvens, at får et barn behov for en specialpædagogisk indsats, en støttelærer, et særligt læringsprogram til computeren eller en afskærmet læseplads, er det de enkelte skolars opgave at organisere det i de rammer, barnet færdes i til daglig.

Der skal tillige arbejdes med en specialpædagogisk plan. En specialpædagogisk plan skal omhandle fx kompetenceudvikling samt interaktion mellem Brøndagerskolen og gruppeordningerne. PPR er tovholder for arbejdet med planen og indholdet i denne plan vil favne nogle af de skoleformer eller klassedannelser i Albertslund, som arbejder med de 4% ikke-inkluderede børn og unge.

At arbejde med inklusion giver pædagoger, lærere, ledere, familier og skolen som organisation fortsatte udfordringer i et samfund, der hele tiden forandrer sig. Derfor mener vi, at et arbejde med pædagoger, lærere og team i forhold til at styrke læringsmiljøet og den pædagogiske analyse af undervisningen skal iværksættes, så det giver børn og unge de rette udfoldelsesmuligheder. Det stiller krav til medarbejderne, og derfor er det nødvendigt at opprioritere mulighed for læring og refleksion hos ledelse og personale i dagligdagen.

Vi ser en række muligheder ved at implementere eksempelvis en LP-model i Albertslund. Arbejdet skal føre til reflekterende team, konsultative og undersøgende forløb, uddannelse af lærere og ledere i systemisk refleksion og metode og inddragelse af forskningsresultater. Erfaringen med inddragelse af den systematiske analyse gør, at skoler kan opnå relativt større fagligt udbytte for alle børn og unge samtidig med, at der fokuseres på øget selvværd og trivsel generelt. Alt sammen tiltag der kan medvirke til at fastholde strategiens børnesyn.

» LP-modellen

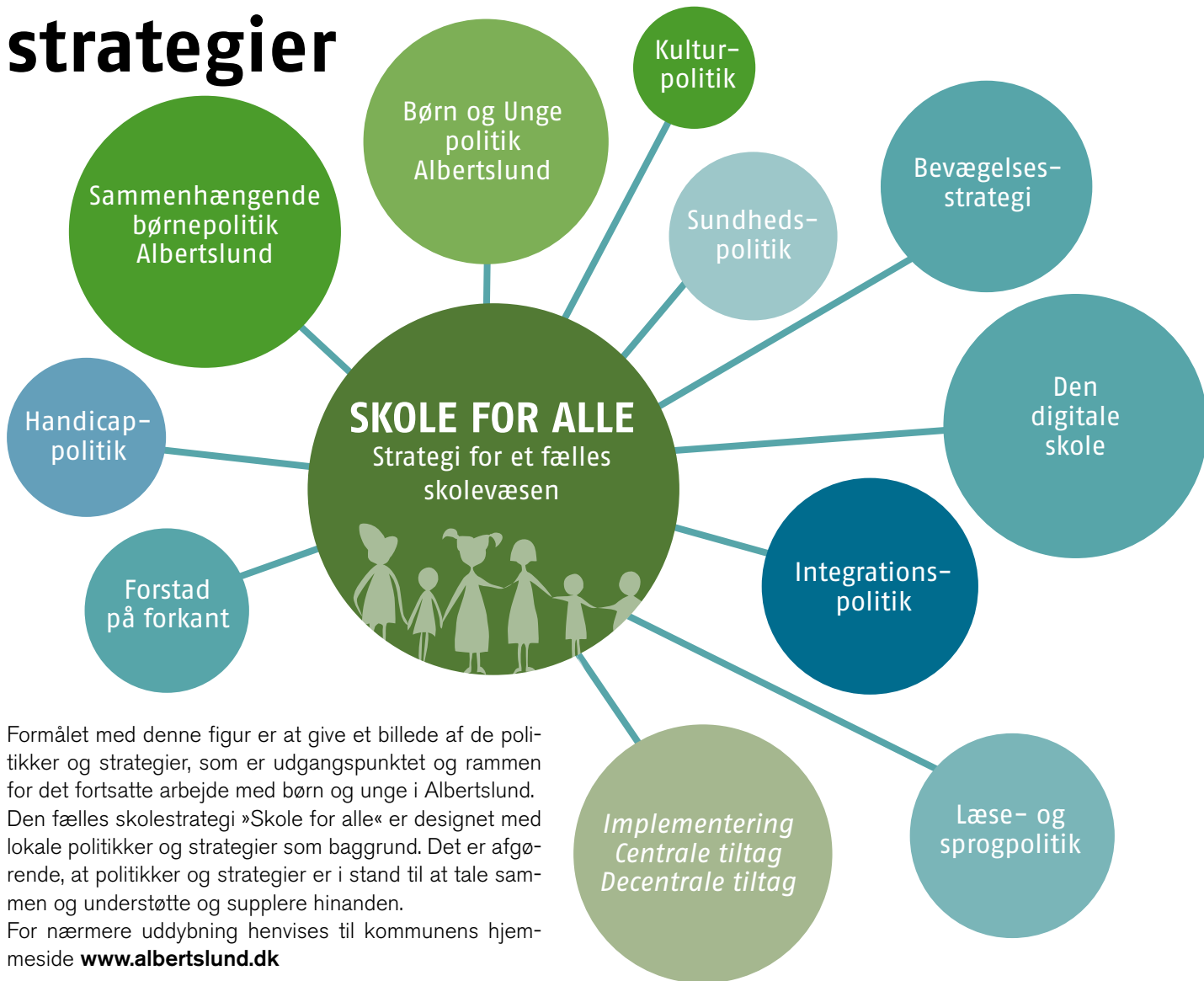
LP-modellen er et eksempel på en pædagogisk analysemodel, hvor resultaterne baserer sig på forskning. Forskningen afdækker læringsmiljøets betydning for elevernes sociale og faglige læring.

LP-modellen anvendes systematisk over tid. Lærere og pædagoger vil have fokus på samspillet mellem barnet/den unge og omgivelserne, og sammen med dette også se kritisk på egen undervisning og klasseledelse.

Gennem anvendelse af analysemodellen kan skolerne opnå:

- » større fagligt udbytte for alle elever
- » øget selvværd i forhold til skolearbejdet
- » bedre faglige resultater
- » øget arbejdsglæde for professionerne

Oversigt over politikker og strategier

Formålet med denne figur er at give et billede af de politikker og strategier, som er udgangspunktet og rammen for det fortsatte arbejde med børn og unge i Albertslund. Den fælles skolestrategi »Skole for alle« er designet med lokale politikker og strategier som baggrund. Det er afgørende, at politikker og strategier er i stand til at tale sammen og understøtte og supplere hinanden. For nærmere uddybning henvises til kommunens hjemmeside www.albertslund.dk

**»Jeg keder mig, når jeg er alene
derhjemme. Jeg kommer bare til at
sidde foran fjernsynet«**

Om motivation. Citat fra 5. klasse.

Kompetenceudvikling

En bedre folkeskole, en skole som i højere grad end i dag er i stand til at sikre, at børn og unge i Albertslund bliver i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse, forudsætter dygtige og veluddannede lærere.

I tilknytning til indsatserne i strategien er udarbejdet en kompetence- og udviklingsplan, som på udvalgte områder tillige understøttes af følgeforskning. Af skemaet fremgår, hvilke faglige områder der fokuseres på i hvilke skoleår.

	Skoleåret 2012/13	Skoleåret 2013/14	Skoleåret 2014/15	Skoleåret 2015/16
IT- strategi, »Den digitale skole«	×	×		
Læsehandleplan	×			
Dansk som andet sprog	×	×		
Indsats om læringsmiljø og pædagogisk analyse			×	×
Diplom i Ledelse - DK2	×	×		
N/T linjefag/diplom	×			
Biologi, linjefag/diplom		×		
Geografi, linjefag/diplom		×		
DSA linjefag for 5-6 lærere	×			
Læsevejleder, en lærer	×			
Følgeforskning	×	×	×	×
Naturfagsvejleder		×	×	×

Der forventes i perioden tilført 5 mio. ekstra til kompetenceudvikling.

Oversigt over indsatser

Indsatser der kræver uddannelsesmidler og tid		
	Hvem	Hvornår
Linjeopdelt udskoling – naturfaglige linjer	En til to skoler	fra 2013/14
Linjefag i natur/teknik, biologi, geografi eller anden kompetencegivende uddannelse (PD-moduler)	Et antal lærere tilbydes i perioden et linjefag eller anden kompetencegivende uddannelse	Fra 2012-14 (to skoleår)
»Kan man læse med ørerne«	Kursus for lærere og pædagoger	2012/13
Forsknings og evidensbaseret model for pædagogisk analyse med fokus på læring	Repræsentanter blandt skoleledelser, lærere, pædagoger, PPR og forvaltning	Igangsættes i skoleåret 2014/15
IT-strategi »Den digitale skole«	Kompetenceudvikling	2012-14 (to skoleår)
Kurser for pædagoger og lærere i dansk som andet sprog	Ni timer	2012/13 og 2013/14
Pd.-modulet »Ledelse for skoler med tosprogede elever«	Én fra ledelsesteamet på hver enkelt skole	Inden udgangen af 2014

Andre indsatser		
	Hvem	Hvornår
Elevbyrådsdagen	Kontaktlærere og skolekonsulenter	Fortsætter skoleåret 12/13
Fælles planlægning mellem lærere og pædagoger		
Elevrådskontaktlærernetværk		
Elevrådskontaktlærer	To lærere på hver skole	
IT-faginnovatorer		Fra skoleåret 2012/13
Samarbejde mellem faglærere og læsevejledere	Læsekonsulenten og de involverede på skolerne	Fra 2012/13-2014/15 Evaluering 2015
»Kan man læse med ørerne« Handlingsplan for sprog og læsning	Læsekonsulenten og de involverede på skolerne.	
Evalueringskultur	Lokalt arbejde, følges af konsulenter/ på skoleledelsesmøder.	2012-17
Kommunalt netværk/naturfag	Et antal naturfagslærere/faglige innovatorer på området	Fra august 2014

Indsatser, i øvrigt		
	Hvem	Hvornår
Faglighed for alle – naturfag		
Fælleskommunal naturfagsvejleder	Refererer til skoleafdelingen	2013-17
Læseplan på miljøområdet	Skolernes miljørepræsentanter	Foråret 2012
Faglighed for alle – sprogforståelse og læsning		
Fokus på faglig læsning	Alle faglærere og læsevejlederne	
Handle- og inspirationsplan for brug af digitale læremidler	Skolebibliotekskonsulenten og netværket omkring skolebibliotekerne	2012-14
Fælleskab for alle		
Samarbejde om årsplanlægning i indskolingen	Lærere og pædagoger	Er i gang
En times bevægelse hver dag	Skoleledelserne beskriver i VP hvordan	Fra skoleåret 2012
Samarbejde mellem skoler og klubber	Lokalt forankrede indsatser	Er i gang
Innovationsprojekt om fremtidens skole	En bredt sammensat arbejdsgruppe	2013
Fuld fart frem for alle		
Mål- og indholdsbeskrivelser for SFO'erne		
Skole-hjemsamarbejde		
Kortfattet handlingsplan for »Skole for alle« hvert skoleår	Skolebestyrelsen og skolelederen	Offentliggøres inden hvert skoleårs start
Frivillige indsatser i skolen	Forvaltningsinitiativ	Indledes med et undersøgende arbejde
Kommunal læseplan for UEA-undervisning		Arbejdet igangsættes 2012

VERDEN

Ukve

Bent Faarby

Rette

FR

VERDEN

Store pandaer

DUDLEY

Bjorne

DUDLEY

FR

ARRD

Anna Claybourne

FR

vilde dyr

TIGER

Lionel Bender

FR

vilde dyr

ISBJØRN

Lionel Bender

FR

Moder Butterfield • Wayne Ford

Jeg er stærk og farlig. HVEM ER JEG?

og deres unger

Ingvar Björk og Curt Lofnerud

Katte

Peter og Birgitte Bering

Haner

Per Østergaard

Mus

Dyr - tæt på

hen Savage

Egernet - altid fuld fart på

Et marsvins liv

58,93

Angela Royston: Jens O. Christensen

Rotten og dens unger

Lars-Henrik Olsen

Bæveren og dens unger

Lars-Henrik Olsen

Sneharen - et liv i sneen

Muldvarp

FR

Knud Fischer

Dyr - tæt på

FR

Forskning og opfølgning

I perioden frem mod 2017 vil der ske løbende opfølgning. Dels vil kommunalbestyrelsen gennem kvalitetsrapporter hvert andet år og årligt via de nationale test og afgangsprøverne følge udviklingen. Samtidig vil forvaltningen i samarbejde med skolerne generelt sikre en årlig status, der skal understøtte og kvalificere evalueringer på alle niveauer.

Eksempelvis skal indskolingsordningen, som en del af en brugerundersøgelse, evalueres i slutningen af 2015.

En sådan bølgebevægelse mod målet vil give parterne omkring strategien mulighed for at justere og korrigere indsatser.

Følgeforskning i naturfag

Professionshøjskolen Metropol og Børne- og Ungeforvaltningen, Albertslund Kommune har indgået et samarbejde om følgeforskning i forbindelse med skolestrategien »Skole for Alle«. Projektet tilrettelægges af Metropol og Albertslund Kommune som en fælles indsats, der omfatter elementer af skoleudvikling og forskning.

Formålet med følgeforskningsprojektet er at styrke den naturfaglige undervisning i folkeskolen, og på denne måde bidrage til, at flere elever gennemfører en ungdomsuddannelse. Projektet fokuserer på den samlede elevgruppe og har en særlig opmærksomhed omkring de elever, der er fagligt svage, og dermed har størst risiko for ikke at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Projektet fokuserer på biologi, geografi, fysik/kemi og matematik i udskolingen. Desuden omfatter projektet natur/teknik

på mellemtrinet, da dette fag skaber grundlaget for børn og unges udbytte af de naturvidenskabelige fag i udskolingen.

Gennem supervision af og samarbejde med lærerne skal projektet bidrage til udviklingen af den naturfaglige undervisning.

Undervejs vil projektet opsamle viden om, hvordan indsatsen virker – også med et blik på kønsaspektet – med henblik på at give os mulighed for at korrigere indsatsen og tilrettelægge arbejdet med det naturfaglige område efter projektafslutningen.

Projektet implementeres således, at fokus det første år er på to skoler, og efterfølgende rulles ud på de to sidste skoler med børn og unge fra 3.-9. klasse på baggrund af erfaringerne fra de to første skoler. I løbet af projektperioden vil alle undervisere i de relevante fag have været i kontakt med projektet. Den brede inddragelse forventes at styrke engagementet og kompetenceopbygningen.

»Skole for Alle« indeholder under »Faglighed for alle, naturfag« en indsats i forhold til efteruddannelse af lærere i naturfag. Denne efteruddannelse vil blive koordineret med projektet.

Hensigten er at få de fagprofessionelles erfaringsbaserede viden i spil, så forskningen bliver relevant og anvendelig for såvel praksisfeltet som for forvaltning og politikere.

Forskningen strækker sig i første omgang over perioden fra 2012-2016.

Noter

1. Der er mange faktorer og aktører, der påvirker om unge gennemfører en ungdomsuddannelse. Det er eksempelvis både konjunkturerne i samfundet, Folketingets lovgivning, indsatsen på ungdomsuddannelserne, selve vejledningen af de unge, indsatsen i folkeskolen, samt en lang række andre faktorer. Vejen mod de 95 % del 2, KL/Undervisningsministeriet, 2010
2. Lise Tingleff, UCC
3. Spencer Kagan og Jette Stenlev i Cooperative Learning
4. (Arbejderbevægelses Erhvervsråd: Unge uden uddannelse går en usikker fremtid i møde, 2011; Dansk arbejdsgiverforening: erhvervsuddannelser – optag, frafald og beskæftigelse, 2009; DEA: Parat til uddannelse – de frafaldstruede unge og deres uddannelsesrejse, 2011).
5. De fem folkeskolelæreres resultater i 2010/11
6. Resultaterne af læseprøven indplaceres i seks kategorier A, B, C, D, E, F. De tre første beskriver læsningen som »sikker og uproblematisk« eller »noget usikker og kræver opmærksomhed«. D,E og F er læsningen enten »hurtig, usikker og problematisk« eller »langsom, usikker og problematisk«.
7. Link til »Kan man læse med ørerne«, www.albertslund.dk/vision
8. Link til »Den digitale skole«, www.albertslund.dk/vision
9. To-sprogstaskforeren
10. Link til »Bevægelsesstrategien«, www.albertslund.dk/vision
11. »Indsatser mod negativ social arv«, marts 2011
12. Albertslundstrategien »Forstad på forkant«

Skole for alle